



---

## Wybrzeże Helskie

---

**Dzielnice:** Praga Północ

**Osiedla:** Nowa Praga

**Atrybuty:** Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości polskich

**Rok utworzenia nazwy:**

---

### Opis

**Hel** - miasto gminne w woj. pomorskim (powiat pucki), położone na cyplu Mierzei Helskiej (Morze Bałtyckie). Wzmiankowane w 1198 roku prawa miejskie uzyskało przed 1266 rokiem, potwierdzone w 1378 roku aktem lokacyjnym. Zniszczone wieloma działaniami wojennymi i klęskami żywiołowymi utraciło je w 1872 roku, odzyskując dopiero w 1963 roku. W dniach 1 IX - 2 X 1939 roku Baza Polskiej Floty Wojennej dzielnie broniła się przed najeźdźcą hitlerowskim. Dziś znajduje się tu garnizon Marynarki Wojennej z portem wojennym, przystań rybacka, jachtowa oraz żegluga pasażerskiej a miasto jest ważnym kąpieliskiem i ośrodkiem turystycznym.

Nazwa miała stanowić, wraz z resztą wybrzeży: Szczecińskim, Gdańskim i Gdyńskim, podkreślenie rangi miast portowych dla Polski po odzyskaniu niepodległości.

---

### Ciekawostki

09.01.1795 wylądowała tu tratwa z rosyjską eskortą, pilnującą Stanisława Augusta Poniatowskiego, zmuszonego do opuszczenia Polski. Król wyjął stołek i nie zważając na wściekłą eskortę siedział tu ponad 2 godziny i kontemplował miasto. Wzdłuż ulicy powstała w 1899-1900 wg proj. inż. Krzysztofa Kiersnowskiego linia Kolejki Jabłonowskiej. Prowadziła z Karczewa do Jabłonnej. Naprzeciwko ul. Olszowej stał dworzec Warszawa Most, powstały w 1925 wg proj. J.K. Jakimowicza. Kolej ostatecznie zlikwidowano w 1956.

#### Stan obecny:

Śpiący lew. Wyrzeźbił go w 1873 roku Theodor Kalide, jak i kilkanaście innych, podobnych. Stał przed wejściem do Zoo od strony Wisły. Od długiego czasu próbował go odzyskać Bytom, którego mieszkańcy utrzymywali, że jest częścią pomnika stojącego niegdyś na rynku, upamiętniającego żołnierzy pruskich, poległych w walce z Napoleonem. Jednak śledztwo konserwatora zabytków wykazało, że takich lwów jest w Polce, Czechach i Niemczech w tej chwili kilka i nie ma podstaw do

takich roszczeń. W 2007 odnowiono rzeźbę w Gliwicach, a kopię podarowano Bytomowi.

Pomnik Kościuszkowców. Pomnik wzniesiono ku czci żołnierzy 1. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki w miejscu, gdzie w 1945 stanął most drewniany, wzniesiony przez saperów. Pomnik wykonał Andrzej Kasten, a jego otoczenie inż. Adam Horodelski i zespół pod kierunkiem inż. Arch. Bogusława Chylińskiego. Cały projekt miał stanowić część przyszłego praskiego centrum kultury i wypoczynku. Odlew rzeźby wykonano w Zakładach Mechanicznych Nowotki, a odsłonięto go 17.01.1985. Sam pomysł budowy pomnika powstał w 1972-3 podczas obchodów 30-lecia WP, a w kwietniu 1979 ogłoszono konkurs dwuetapowy pt. Ale najpiękniejszy jest naszej Wisły brzeg. Prace nad pomnikiem rozpoczęto 07.10.1983, po wmurowaniu aktu erekcyjnego. Wstępnie, do odsłonięcia, ustawiono makietę pomnika, aby wkomponować go w panoramę miasta.

**Data nadania nazwy:**

---